

AZ ELÉGTELEN SZOCIÁLIS KÖTŐDÉS PSZICHO-NEURO-IMMUNOLÓGIAI HATÁSAI

Braunitzer Gábor

SZTE, Általános Orvostudományi Kar, Élettani Intézet, Elméleti Idegtudományok Doktori Iskola

Bár az orvostudomány az embert régóta bio-pszicho-szociális egységnek tekinti, csak az utóbbi évtizedben vált világossá, hogy az említett három szint pontosan hogyan, milyen módon állhat kölcsönhatásban egymással. Egyes betegségek pszichoszomatikus volta már korábban is bizonyítást nyert, azonban csak az elmúlt évek kutatásai bizonyították azt a feltevést, amely szerint a szociális komponens a pszichés történések útján a gyermek testi fejlődését, fizikális egészségi állapotát tartósan és maradandóan egyaránt befolyásolhatja.

Elégtelen szociális kötődésről objektív és szubjektív értelemben is beszélhetünk. Az objektív értelmezés merül fel mindazon tanulmányok esetében, amelyek arra mutatnak rá, hogy a korai fejlődés során a társas ingerlés bizonyos foka elengedhetetlen a központi idegrendszer társas kognícióért felelős területeinek optimális kialakulásához. Ebben az értelemben az adekvát társas viselkedési formák alapjául szolgáló biológiai struktúrákérésének kritikus periódusáról, illetve az ez idő alatt szükséges optimális ingerszintről van szó. Mindez nem meglepő, hiszen például a látás idegpályáinak megfelelő kifejlődéséhez szintén hosszas születés utáni ingerlés szükséges.

Az elégtelen társas kötődés szubjektív fogalma akkor merül fel, amikor az egy bizonyos szintet el nem érő társas ingerlés (például társas támogatás formájában) a már kifejlett szervezetben okoz funkcionális idegrendszeri, hormonális és immunológiai változásokat. Ezek alapján az egyén szociális kötődéseinek optimális szint alá esése egészségügyi kockázatnövelő tényező.

Az előadás az elégtelen szociális kötődés központi idegrendszeri, hormonális és immunrendszeri hatásainak néhány aspektusát mutatja be a gyermekkori fejlődés során, hangsúlyozva ezzel a szociális integráció elősegítésének – részben mint pedagógiai feladat – fontosságát.